

Una aigua que dona vida: L'aigua beneita

El costum de l'aigua beneita és un signe sacramental que recorda el Baptisme i ajuda a santificar la vida quotidiana. Quan el cristià s'hi senya en entrar a l'església o en finalitzar el dia, expressa el seu desig de purificació i protecció espiritual, confiant en la gràcia de Déu.

23/07/2025

Devia ser un dia qualsevol a Villa Tevere, a mitjans dels anys

cinquanta. Un d'aquests en què els imprevistos es presenten com un vell amic del qual ja no et sorprèn la visita. Van estar diversos anys amb la construcció de la casa i les dificultats es presentaven gairebé cada dia. Una cosa que el beat Àlvar va experimentar en primera persona: falta de recursos econòmics, retards de materials, problemes burocràtics i un llarg etcètera de complicacions a les quals es va haver d'acostumar.

Gairebé sempre, després de treballar i resar, apareixia una solució, una escletxa de llum a la meitat del túnel. Però aquell dia, ningú no s'esperava que la solució arribés d'aquella manera... aigua! Havien trobat un brollador dins del solar. I, una altra vegada, havia estat gràcies al beat Àlvar. Això va permetre excavar un petit pou i agilitar molts processos. La sorpresa de tothom va ser majúscula. Coneixien la capacitat del beat Àlvar amb el llatí i amb el dret, i

no posaven en dubte la seva gran capacitat de gestió i de perícia. Però això ningú no s'ho esperava... tenia dots de saurí!^[1]

No va ser l'única vegada que el beat Àlvar va ajudar a descobrir un pou d'aigua sota terra. Uns anys més tard va passar una cosa similar a Cavabianca. Localitzar aigua subterrània sempre ha estat un talent molt cobejat al llarg dels segles. Es tracta d'una troballa crucial, ja que l'aigua és un element indispensable per a la vida. La seva falta provoca l'aridesa més absoluta, mentre que la seva abundància rega l'entorn de gran fecunditat. Per això, les grans civilitzacions de l'Antiguitat van néixer sempre a les faldes de rius, llacs o mars. També en la litúrgia i en la història de la salvació l'aigua té un paper determinant.

Un brollador de vida eterna

El sacerdot, durant la celebració de la benedicció de l'aigua, pronuncia unes paraules que ens poden servir per submergir-nos en aquest simbolisme i per conèixer el costum cristià de l'ús de l'aigua beneïta: «Amb aquesta benedicció de l'aigua recordem Crist, aigua viva, així com el sagrament del Baptisme, en el qual vam néixer de nou de l'aigua i de l'Esperit Sant. Així doncs, sempre que siguem ruixats amb aquesta aigua o que ens hi senyem en entrar a l'església o dins de les nostres cases, donarem gràcies a Déu pel seu do inexplicable, i demanarem la seva ajuda per viure sempre d'acord amb les exigències del Baptisme, sagrament de la fe, que un dia rebem». ^[2] —

La història de la salvació està marcada amb aquesta imatge, tal com recordem amb la benedicció de l'aigua baptismal la nit de la Vigília Pasqual. Com afirmava el papa

Francesc, “aquesta pregària ens revela que Déu va crear l’aigua precisament en vista del baptisme. Vol dir que mentre Déu creava l’aigua, pensava en el baptisme de cadascun de nosaltres, i aquest pensament l’ha acompanyat en la seva actuació al llarg de la història de la salvació cada vegada que, amb un designi concret, s’ha volgut servir de l’aigua. És com si, després de crear-la, l’hagués volgut perfeccionar per arribar a ser l’aigua del baptisme”.^[3]

Per això, aquesta oració recorda les principals prefiguracions bíbliques: en l’origen, l’Esperit dipositava sobre les aigües llavor de vida (cf. *Gn* 1, 1-2), i l’aigua del diluvi va marcar el final del pecat i l’inici de la vida nova (cf. *Gn* 7, 6-8, 22), també a través de l’aigua del mar Roig van ser alliberats de l’esclavitud d’Egipte els fills d’Abraham (cf. *Ex* 14, 15-31).

Anys després de l'alliberament del poble escollit, el profeta Ezequiel va tenir una visió en què l'aigua era protagonista. Va veure néixer una font al Temple nou que es convertia en un gran riu que donava vida (cf. *Ez* 47, 1). En una terra en què la sequera i la falta d'aigua eren una realitat habitual, aquesta visió era motiu d'esperança. L'Església va entendre des del principi que en Crist es complia aquesta visió. Ell és el veritable Temple de Déu. Ell és la font d'aigua viva.

Aigua que brolla, juntament amb la sang, del costat obert de Jesús (cf. *Jn* 19, 34). Des de l'antiguitat, l'Església hi ha vist un símbol del Baptisme i de l'Eucaristia que brollen del pit traspassat de Crist. Diversos autors antics han relacionat aquest fet amb la visió del profeta Ezequiel: del seu costat obert brota el gran riu que, a través del Baptisme, fructifica i renova el món.

Però Jesús ha profetitzat quelcom encara més gran. Ell diu: «El qui creu en mi... del seu interior brollaran rius d'aigua viva» (*Jn 7, 38*). En el Baptisme, el Senyor ens ha fet fonts d'aigua viva. Igual que els saurins, també nosaltres tenim l'oportunitat de redescobrir cada dia la gràcia que rebem amb el Baptisme.

El nostre segon aniversari

En l'aspersió amb l'aigua beneïda que es pot fer en algunes cerimònies, especialment en temps de Pasqua, o amb la qual ens podem senyar en entrar al temple o abans d'anar a dormir, se'ns recorda el do més preuat que hem rebut: que som fills de Déu pel Baptisme. Tal com recordava el Papa Francesc, aquests esdeveniments ens ajuden a «tornar a la font de la vida cristiana, ens porta a comprendre millor el do que vam rebre el dia del nostre Baptisme i a renovar el compromís de

correspondre en les condicions en les quals avui ens trobem. Renovar el compromís, comprendre millor aquest do que és el Baptisme i recordar el dia del nostre Baptisme, quin dia vaig ser batejat. Jo sé que alguns de vosaltres ho sabeu (...). Els que no ho sabeu, pregunteu-ho als parents, als padrins, a les padrines: “Quina és la data del meu bateig?”. Perquè el Baptisme és un renaixement i és com si fos el segon aniversari».^[4]

A través de l'aigua baptismal, entrem a formar part de la gran família dels fills de Déu. I també a través del Baptisme ens reconeixem apòstols, enviats a portar la vida cristiana a tots els pobles en nom de la Trinitat (cf. *Mt* 28, 19), cridats a ser font d'aigua viva per a totes les persones que ens envolten.

En aquest context baptismal s'emmarca el costum de l'aigua

beneita, que ens ajuda a fer memòria d'aquests moments importants de la història de la salvació i de la nostra història personal. Però és, a més, un sacramental, un signe sagrat amb què, imitant d'alguna manera els sacraments, s'expressen efectes, sobretot espirituals, obtinguts per la intercessió de l'Església.^[5] Això vol dir que el cristià es beneficia dels béns espirituals que l'Església conserva com un tresor que li ha donat Déu perquè els administri a tots els homes. Per això, l'ús de l'aigua beneita, tot i que no confereix la gràcia de l'Esperit Sant, perquè no és un sacrament, prepara la persona per rebre-la.

En senyar-nos, d'alguna manera prenem nova consciència de l'*aigua* que ja portem dins pel Baptisme —la vida de la gràcia— i que és inesgotable, ja que prové de Crist ressuscitat, que ens lliura l'Esperit Sant. Aquesta aigua ens ajuda a

vivificar la resta del dia. Ens impulsa a complir una tasca, a recobrar l'alè davant del cansament, ens pot donar el consol diví davant de les dificultats i frescor per a la vida. Si aquests efectes els veiem, en cert sentit, en l'aigua natural, què serà en l'aigua beneita, que és ajuda per al pelegrí. A més, en viure així també ens podem convertir en font de vida per als qui ens envolten.

Com recordava sant Tomàs, l'aigua beneita disposa per al sagrament apartant-lo dels obstacles, a semblança de l'aigua baptismal, i és ordenada contra els paranys del dimoni i contra els pecats. De fet, «l'aigua beneita serveix contra l'assalt extern del dimoni»,^[6] i és una arma tan poderosa que, sempre que hi hagi penediment, pot perdonar els pecats venials.

A qui pertanyem

En la història de l'Obra ja trobem una referència a aquest costum en la *Carta circular* que sant Josepmaria va escriure el gener del 1938. En un petit elenc recollia diferents costums que els membres de l'Opus Dei ja vivien en aquella data i que, en general, es tractava de devocions molt esteses entre el poble cristià. En aquesta llista apareix per primera vegada l'ús de l'aigua beneïta.

També durant aquells mateixos anys, sant Josepmaria va escriure una recomanació que amb el temps es publicaria a *Camí*: «Em demanes per què et recomano sempre, amb tanta tenacitat, l'ús diari de l'aigua beneïta. —Te'n podria donar moltes raons. En tindràs prou, de segur, amb aquesta de la santa d'Àvila: “De res no fugen més els dimonis, per no retornar, que de l'aigua beneïta”».^[7]—

El text de la santa és del *Llibre de la vida*, en què explica que un dia el

dimoni es va posar a sobre del llibre que estava llegint. La santa es va senyar i el dimoni se'n va anar. Tanmateix, quan va abaixar novament la mirada, el dimoni es va tornar a fer present. Això li va passar tres vegades seguides fins que a Teresa se li va ocórrer llançar-li aigua beneita. Només llavors va poder continuar la seva lectura. Temps després va escriure, referint-se a l'aigua beneita: «De moltes vegades tinc experiència que no hi ha res amb què fugin més [els dimonis] per no tornar; de la creu també fugen, però tornen».^[8]

També sant Josepmaria, recollint aquesta llarga tradició cristiana, va entendre l'ajuda que ens pot prestar l'ús de l'aigua beneita. Així ho va recollir anys després *De Spiritu*: «Tingueu tots a l'habitació aigua beneita, amb la qual pugueu ruixar el llit, abans d'estirar-vos-hi, i amb

els dits molls signeu-vos també amb el senyal de la Creu».

És una tradició molt estesa entre el poble cristià i que el Papa Francesc ha animat a cuidar: «Fer el senyal de la creu quan ens despertem, abans dels àpats, davant d'un perill, en defensa contra el mal, la nit abans de dormir, significa dir-nos a nosaltres mateixos i als altres als quals pertanyem, qui volem ser (...). I, com fem entrant a l'església, ho podem fer també a casa, conservant un petit vas amb una mica d'aigua beneïta — algunes famílies ho fan: així, cada vegada que entrem o sortim, fent el signe de la creu amb l'aigua recordem que estem batejats».^[9]—

Els últims moments de la jornada estan acompanyats per l'ús de l'aigua beneïta. Així acostumava a acabar el dia sant Josepmaria: «Es guardava el crucifix a la butxaca del pijama, per besar-lo durant la nit, i ruixava el llit

amb aigua beneita. En repassar mentalment la jornada, amb gran dolor de les seves faltes, en feia el resum: *pauper servus et humilis*. Molt poca cosa era. Després posava el seu pensament en la Comunió de l'endemà; i, tan aviat li venia la son, es lliurava al Senyor amb una oració senzilla i breu, com ara *Jesús, m'abandono en tu, confío en tu, descanso en tu.*^[10]

Juan José Silvestre

^[1] Cf. J. Medina Bayo, *Un hombre fiel*, p. 323.

^[2] Bendicional, capítol XXXVI, núm. 1228, p. 549.

^[3] Francesc, carta apostòlica *Desiderio desideravi*, núm. 12.

^[4] Francesc, Audiència, 18.IV.2018.

[5] Cf. Concili Vaticà II, const.
Sacrosanctum Concilium, núm. 60.

[6] Sant Tomàs, *Suma Teològica*, III, 71,
2 ad 3.

[7] *Camí*, núm. 572.

[8] Santa Teresa, *Libro de la vida*, 31, 4;
BAC 212, 8a ed. 1986, p. 166.

«Tingueu aigua beneita a prop, que
no hi ha altra cosa amb què fugi
més» (Carta 179, 13; *ibíd.*, p. 1084).

[9] Francesc, Audiència, 18.IV.2018.

[10] A. Vázquez de Prada, *El fundador
del Opus Dei*, vol. III, p. 473.